№ 70. Poniedziałek 27. Marca 1865. Rok wydania 55.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Część urzędowa.

Gminy *Białkowce* i *Bogdanówka*, w obwodzie złoczowskim, obowiązały się po wieczne czasy dla założenia spólnej szkoły w Białkowcach, na ofiarowanym na cele szkolne gruncie gminnym pod Nr. 32 wystawić najdalej do 1. września 1866 budynek szkolny z pomieszkaniem nauczyciela, i utrzymywać zawsze w dobrym stanie, sprawiać porządki szkolne, płacić na posługacza szkolnego roczne pausżale w kwocie 8 złr. w. a., na opał szkoły dodawać rocznie 6 kóp i 15 oklotów słomy, a nakoniec każdoczesnemu nauczycielowi, który będzie oraz pełnić służbę diaka za wynagrodzeniem w kwocie 10 złr. 68 c. w. a., płacić rocznie 124 złr. 90 c. w. a. gotówką, dodając mu do tego 21 mierzyc i 38 kwart zboża w ziarnie; nadto odstąpić mu do użytku część wspomnionego gruntu rozległości 600 sążni kwadratowych, reszta zaś 100 sążni kwadratowych tego gruntu ma być użyta na założenie szkółki drzew owocowych. Nakoniec zapewniły jeszcze rzeczone gminy roczne pauszale w kwocie 2 złr. w. a. na opędzenie drobnych wydatków szkoły.

Okazaną temi ofiarami pożyteczną dla ogółu dążność ku podniesieniu szkół ludowych podaje się z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, 11. marca 1865.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Ludwik *Dobrzański*, kapitan pierwszej klasy przy szpitalu garnizonowym we Lwowie, przeniesiony został na stan spoczynku z charakterem majora ad honores.

Ministeryum finansów mianowało radzcę finansowego przy dyrekcyi finansowej w Czerniowcach Hugona *Pramberger* radzcą finansowym i przełożonym, a inspektora podatkowego w Przemyślu Augusta *Hinze* sekretarzem finansowym przy administracyi podatków we Lwowie.

Ustawa z 24. marca 1865

względem rozszerzenia ustawy z 28. grudnia 1864, (N. 97 D. u. p.) co do dalszego trwania podwyższenia podatków, stempli i należytości, do czerwca 1865 włącznie;
ważna dla całego państwa.

Z przyzwoleniem obudwu izb Mojej Rady Państwa uznaję za stósowne rozporządzenie co następuje:

Art. I. Ustawą z 28. grudnia 1864 (N. 97 D. u. p.) zarządzone dalsze trwanie podwyższenia podatków, stempli i należytości w ciągu miesięcy stycznia, lutego i marca 1865 rozszerza się na miesiące kwiecień, maj i czerwiec 1865.

Art. II. Wykonanie tej usstawy porucza się ministrowi finansów.

Wiedeń, 24. marca 1865.

Franciszek Józef, m. p.

Arcyksiążę *Rainer*, m. p. *Plener*, m. p.

Z najwyższego rozkazu:
Baron *Ransonnet*, m. p.

Ustawa z 23. marca 1865

względem redukcyi pożyczki w srebrze z 2. maja 1864, ważna dla całego państwa.

Z przyzwoleniem obudwu izb Mojej Rady Państwa uznaję za stósowne rozporządzić co następuje:

Art. I. Ściągnięcie tych 4,077.000 złr. obligacyi pożyczki w srebrze z 2. maja 1864, które jeszcze muszą być umorzone dla przeprowadzenia redukcyi tej pożyczki do sumy 62.500.000 złr. ma nastąpić w ciągu roku 1865.

Art. II. Potrzebne do tego środki pieniężne mają być wzięte z tych wpływów, które na podstawie ustawy finansowej na r. 1865 wydać się mającej, będą nabyte w drodze publicznego kredytu.

Art. III. Komisya Rady państwa do kontroli długu państwa jest upoważniona resztującą kwotę w sumie 3,615.000 złr. obligacyi pożyczki zwrotnej z 8. listopada 1864, natychmiast kontrasygnować.

Art. IV. Minister finansów ma polecenie wykonać niniejszą ustawę.

Wiedeń, 23. marca 1865.

Franciszek Józef, m. p.

Arcyksiążę *Rainer* m. p. *Plener* m. p.

Z najwyższego rozkazu:
Baron *Ransonnet* m. p.

Część nieurzędowa.

Lwów, 27. marca.

W *pruskiej* izbie deputowanych toczyła się 23go b. m. znowu bardzo żwawa debata nad kwestyą *reorganizacyi armii*. Minister wojny *Roon* oświadczył: Trzyletni czas służby był zawsze ustawą i pozostanie nią, dopokąd nie zmieni jej zgodna uchwała czynników prawodawczych. Trzyletni czas służby nie jest żadną osobliwością reorganizacyi; ten czas służby potrzebny jest do wykształcenia armii. Nie niszczy on landwery, lecz wyrabia ją. Zarzucają nam brak zaufania. Brak zaufania jest dość uzasadniony. Rząd przywiązuje rozstrzygającą wagę do wotum izby nad wnioskami sprawozdania. Jeźli te wnioski zostaną przyjęte, wie rząd dokąd zmierza izba: jestto rozszerzenie władzy izby a uszczuplenie praw konstytucyjnych korony. Radzono nam złożyć tekę ministerstwa. Król niema zaufania do partyi większości, ministerstwo innej partyi nieposiada zaufania izby. Jeźli ministerstwo pozostaje, czyni to tylko z uczucia obowiązku. Żądają rozwiązania izby. Rząd zna i ceni organizacyę stronnictw izby, i wie, że przy teraźniejszym stanie rzeczy mała jest nadzieja pomyślnego skutku w obec tej organizacyi. Zależeć to będzie od przyszłości, czy rząd znajdzie środki do wystąpienia przeciw organizacyi stronnictw. Panowie próbujecie, jak dalece uda wam się rozszerzyć pretensye izby. Rząd trzymał się do tej chwili konstytucyi i jeszcze się jej trzyma. Naszym niezmiennym zamiarem jest naprawić stan zakłócony; do tego musicie podać nam rękę. Jeźli odmówicie, natenczas nie będzie już szło więcej o kwestyę prawa, lecz o kwestyę exystencyi. Teraz wybierajcie!" — Przemowa ta wywołała wielkie wzburzenie. *Virchow*, który zabrał głos potem, mówił, że groźba ministra wojny zdaje się wskazywać zamiar naruszenia konstytucyi ze strony rządu. *Simson* przedstawiał, że niepodobna milczeć w obec groźby ministra wojny i przystępywać do obrad nad budżetem w takim duchu, jak minister finansów przedstawia prawo budżetowe. Na to oświadczył *minister wojny*, że niegroził on wcale; rząd nie chce uczynić samowolnego kroku. Dalsze debaty odłożono na dzień następny.

Doniesienia telegraficzne z Monachowa z 22go b. m. zapewniają, że wkrótce ma być przedłożony sejmowi związkowemu *bawarsko-saski wniosek względem Księstw nadelbiańskich*. Pogłoska ta rozszerzyła się zaraz po powrocie posła austryackiego do Monachowa. Także *wirtembergska* izba deputowanych zajmowała się na posiedzeniu swojem z 23go b. m. sprawą Księstw. Uchwaliła ona 77 głosami przeciw 5, że wcielenie Księstw i wszelkie przywłaszczanie sobie prawa tamże ze strony Prus byłoby naruszeniem prawa, i że wszystkie państwa związkowe, uznające prawa związku, są obowiązane wystąpić czynnie w obronie praw Księstw nadelbiańskich.

Na posiedzeniu *angielskiej izby wyższej* z 23go b. m. przedłożył *Earl Russell* zawiadomienie gabinetu amerykańskiego względem wypowiedzenia traktatu wzajemności, i zapewniał, że stosunki obudwu państw nie wzniecają żadnej obawy. Ameryka ma zupełne prawo do wypowiedzenia traktatu, ale później odnowi go może ze zmianami. W końcu wspomniał Lord Russell, że najazutrz miał Sir *Bruce* pojechać do Washingtonu. — *Izba niższa* zezwoliła na obwarowanie miasta Quebecku w Kanadzie 275 głosami przeciw 40, a Lord *Palmerston* zapewniał, tak jak Lord Russell w izbie wyższej, że pokój nie będzie zakłócony. — Dnia 24go b. m. przybył do Londynu Król belgijski.

Petersburgska gazeta niemiecka odpiera zarzuty gazety *moskiewskiej*. Honor i interes Rosyi — powiada — nie są angażowane w sprawie Księstw. Żądanie gazety moskiewskiej, ażeby Rosya przybrała stanowczo postawę, nie jest uzasadnione, ponieważ groźba bez zamiaru prowadzenia wojny byłaby bezskuteczną. Zresztą przekonaną jest gazeta niemiecka, że pojedyncze kroki rządu rosyjskiego u mocarstw niemieckich odniosą pożądany skutek. *Journal de St. Petersbourg* ogłasza okólnik księcia Gorczakowa o zdobyczach w centralnej Azyi, w której dowodzi potrzeby ich, i powiada, że Rosya nie szuka powiększenia i zawikłań, które musiałyby tamować postęp w własnem państwie.

O *stosunkach greckich* przyniosła *Independance belge* wielce niepokojące wiadomości. Partya rewolucyjna pod przewodnictwem *Bulgarisa* połączyła się z członkami byłego ministerstwa *Miaulis* przeciw teraźniejszemu rządowi, a mianowicie przeciw hr. *Sponneck*, na którego zdają się składać prawie wyłącznie odpowiedzialność za anarchiczne stosunki kraju. Nawet prezydent ministrów *Kanaris* miał się przyłączyć do tej partyi i wystąpić przeciw swoim kolegom w długim do Króla wystosowanym memoryale. Wszyscy oczekują jakiejś katastrofy; powaga Króla znikła zupełnie. Już na kilku punktach kraju odzywa się okrzyk: „Rzeczpospolita albo śmierć!" Jeźliby partya Bulgarisa dostała się do steru, nastąpiłyby także zawikłania na grecko-tureckiej granicy, na co zwracają już

uwagę także mocarstwa opiekuńcze, do których udawano się już, jak słychać, z prośbą, ażeby zapobiegły wybuchnięciu zgubnej explozyi. — Najświeższy telegram z **Aten** z 18. marca donosi: Obiegają pogłoski o nowych zmianach gabinetu. Z powodu panującego wzburzenia i obawy rozruchów przeciągają silne patrole po mieście; wojsko jest w koszarach skonsygnowane. Przed mianowaniem Kumendurasa naradzał się Król z reprezentantami mocarstw opiekuńczych. Reprezentant Anglii nazwał system Sponnecka zgubnym; francuzki zalecał ministerstwo z polityków umiarkowanych; rosyjski milczał. — Prowincye są spokojne.

Urzędowe doniesienia z **Algieryi** potwierdzają, że agitacya w pewnej części **Kabylii** staje się coraz groźniejszą. Ostra pora roku przeszkadza operacyom wojskowym, i musiano ograniczyć się na obsaczeniu znajdującego się w górach ogniska powstania, azeby przeszkodzić przynajmniej rozszerzeniu się jego na równinie.

Budżet wojenny.

VIII.

Pułki jazdy tak teraz są zorganizowane, iż w razie formacyi na stopie wojny, pułk każdy zostawia szwadron, kadry ludźmi i końmi inne szwadrony na stopie wojny kompletuje, wymienia ludzi słabszych, starsze konie i remonty, tak iż inne szwadrony każdej chwili w pełnym komplecie do boju wystąpić mogą. Wielka to korzyść podnosząca bitność jazdy, korzyść prawdziwie nieoszacowana.

Szwadron w tyle pozostawiony, przybiera w ówczas nazwę szwadronu zakładowego, kompletuje się remontami i urlopnikami, i ma zadanie dostarczać kompletu własnemu pułkowi w czasie kampanii.

Ażeby zaś doskonała ta organizacya utrzymać się mogła, różnica między kompletem wojennym a pokojowym musi być nie wielka.

Dziewięć do dziesięciu ludzi jest tu cyfrą właściwą, gdyż szwadron zakładowy przy ciężkiej kawaleryi 4. a przy lekkiej 5. szwadronom kompletu dostarczać ma, a prócz tego sam znaczną liczbę ludzi słabszych, rekonwalescentów i t. p. wydzielać z siebie musi.

Obecnie komplet pokojowy wykazuje w stosunku do kompletu wojennego różnicę ośmiu ludzi przy ciężkiej a 10. przy lekkiej kawaleryi, różnica ta jest więc zupełnie właściwa.

Nowy regulamin jazdy, bez żadnych form pedantycznych, z prostotą swych ruchów, żwawością przechodów, elastycznością formacyi i z wyraźnem dążeniem do wzbudzenia w broni elementu zaczepnego tak iżby drugą stał się naturą, jest jednym z najlepszych przepisów w swoim rodzaju. Lecz i nauka ekwitacyi i taktyka w takim jest staraniu u obecnych dowódzców jazdy, iż upoważnia do zupełnej spokojności na przypadek ważniejszych wypadków.

Koń i jeździec poddani są trenowaniu, ćwiczą się ciągle w przezwyciężaniu trudności, jeźdzcy przyzwyczajają się do pewnej samodzielności i wzbudza się w nich zmysł rozpatrywania się w różnych położeniach.

Jak każdy jeździec z osobna, kształcone bywają całe oddziały w sposób odpowiedni.

Dłuższe marsze nawet większych oddziałów jazdy w przyspieszonej rączości, przezwyciężanie znacznych przeszkód, ćwiczenie się w niezliczonych kombinacyach służby bezpieczeństwa, idą ciągle na przemiany, wzmacniają siły jeźdzca i konia, a pomimo tego pochłaniają mały tylko stosunkowo procent materyału.

W ten tylko sposób jazda może być w stanie przebyć ogromne dystanse, które działa daleko sięgające, dziś czynią koniecznem; bez zbytecznego przesilenia, w ten tylko sposób konie niezmęczone dójść mogą do punktu, w którym właściwe spotkanie się poczyna.

W skutek takowego wykształcenia lekka jazda jest w stanie odznaczyć się w zwiadach i w niespodzianych napadach.

Pan referent wydziału sądzi, iż zdanie o nazbyt wielkim komplecie jazdy ciągle staje się głośniejszem i powszechniejszem, i powołuje się na rozkazy przy budżetach na rok 1862 i 1864, w których żądano zmniejszenia jazdy. Zaprzeczyć nie można iż rezonowanie na wielki komplet jazdy stało się modą, a za modą idą na oślep.

Porównanie z jazdą francuzką na stronnicy 36. relacyi nader jest nieszczęśliwe.

Remontowanie we Francyi znacznie się podniosło w ostatnich 20 latach, i naszemu nie wiele ustępuje; o komplecie jazdy francuzkiej mówićbyśmy wcale nie powinni, bo komplet ten przewyższa nasz o bardzo wiele.

Jazda francuzka w komplecie pokojowym równa się jeździe naszej w komplecie wojennym, licząc w to zakłady nasze. Na przypadek wojny Francya wyrusza w pole z 60.000 jeźdzcami, a 25.000 zostawia w zakładach.

Tylko doskonałość naszego materyału, spotęgowana nowem wykształceniem i będąca do spiesznej dyspozycyi w skutek wybornej organizacyi, może zrównoważyć szalę na naszą stronę.

Pan referent wnosi przy kawaleryi zredukowanie kompletu o 5383 ludzi i 4928 koni; na to powiedzieć możemy odwołując się do wyjaśnień naszych o stosunkach kompletu jazdy, iż tym sposobem jedna z najsłabszych stron naszych więcej jeszcze osłabionaby została, i rząd popełniłby grzech śmiertelny, gdyby na to zezwolił.

Monarchia Austryacka.

Złoczów, 27. marca. *(Nabożeństwo dziękczynne.)* Tutejsza rada miejska przyjęta uczuciem wdzieczności dla Najwyzszego za wyzdrowienie Jej Cesarzew. Mości Arcyksiężniczki *Giseli Ludwiki Maryi*, urządziła w tutejszym rzym. kat. kościele parafialnym na dniu 24. b. m. uroczyste nabożeństwo dziękczynne. Udział publiczności był *powszechny*. Rada gminna nadała wyraz temu uczuciu ludności miasta, uchwalając pierwotnie odprawienie modłów błagalnych o wyzdrowienie cesarskiego dziecięcia, i doczekała się tego szczęścia, że mogła na podstawie nadeszłych wiadomości uspokajających zamienić je w solenne nabożeństwo dziękczynne, na którem oprócz *licznie zgromadzonej* publiczności znajdowały się wszystkie władze cywilne i wojskowe i młodzież szkolna.

△ **Wiedeń**, 24. marca. *(Rozbiór praw finansowych na rok 1865 i 1866.)* Na ostatniem posiedzeniu izby deputowanych rozbierano wniosek hr. Vrintsa względem skróconego traktowania praw finansowych na rok 1865 i 1866, i wniosek ten w skutek opinii wydziału finansowego przejściem do porządku dziennego usunięty został. Obie więc izby rady państwa przystąpią do szczegółowego rozbioru budżetu na rok 1865. Jeżeli rozbiór będzie tak szczegółowy, i jeżeli obejmować będzie wymazania, które wydział finansowy poczynił z własnej swej samowoli bez przychylenia się rządu, w takim razie nie masz widoku, ażeby prawo finansowe przed końcem pierwszego półrocza 1865 roku uchwalone być mogło, zwłaszcza iż za czternaście dni nastąpią feria świąt wielkanocnych dla izby deputowanych. A jednak z uwagi, iż i budżet na rok 1866 rozbierany być ma, że sejmy z tamtej strony Litawy zwołane być mają, a ściślejsza rada państwa ważnemi projektami do praw zajmować się ma, przyspieszony rozbiór budżetu nader był pożądany, z tego to powodu wniosek hr. Vrintsa żywo popierany być musiał przez tych, co starają się o odbudowę Austryi, o wzmocnienie życia konstytucyjnego i o ulepszenie materyalnej pożycyi państwa i jego poddanych. Rząd jednak nie upatrywał ani zwycięztwa w przyjęciu tego wniosku, ani też porażki w jego odrzuceniu, gdyż wniosek ten zupełnie był samodzielny od rządu niezawisły, jak to hr. Vrints na ostatniem posiedzeniu wyraźnie oświadczył. Rząd jednak nie może żałować, iż wniosek ten uczyniony był, i że był przedmiotem rozbioru, bo wniosek ten spowodował najprzód wydział finansowy do spieszniejszego załatwienia budżetu, a następnie dać rządowi sposobność oświadczenia, ile z budżetu i pod jakiemi warunkami wymazane być może; sądzimy nawet, iż izba przy rozbiorze szczegółowym znajdzie jeszcze sposobność zastanowienia się nad potrzebą spieszniejszego załatwienia budżetu. Rząd jednak najwyraźniej przeciw temu protestować musiał, jakoby przez wyjątkowe traktowanie budżetu szczegółowego rozbioru uniknąć chciał. Konstytucyjny rząd nasz nie ma powodu obawiania się walki parlamentarnej rozbioru, dziś nawet życzyć sobie musi, azeby się rozbiór szczegółowy rozpoczął i ażeby rząd miał sposobność wyjaśnienia zdania swego co do tych rozdziałów budżetu, które Wydział finansowy bez współudziału rządu załatwił. W obec życzenia powszechnie się objawiającego o zwiększenie źródeł zarobku i zysku, rozszerzenie konsumcyi, gwoli spieniężenia należytego niezaprzeczonych bogactw gruntowych, w obec powszechnego przekonania, że oszczędności i wymazania w budżecie do tego nie doprowadzą, życzyć sobie wypada, azeby izba zdołała ocenić stosunki państwa i przyczyniła się do spiesznego załatwienia prawa finansowego w zgodzie i harmonii z rządem, ażeby i inne wiszące kwestye, odnoszące się do materyalnego położenia państwa, pod rozwagę wzięte być mogły.

Budżet na rok 1866 przekazano do rozbioru wydziałowi z 36 członków złożonemu. Odezwały się wprawdzie głosy przeciw traktowaniu budżetu podnosząc, iż tym sposobem sejmom z tamtej strony Litawy odjęty będzie najważniejszy przedmiot do rozpraw i sejmy te niejako w stanie zaocznym pozostawione będą. Lecz przeciwko temu słusznie powiedziano, iż w obec ważnych zadań, nad któremi ściślejsza rada państwa zastanawiać się ma, rozprawy nad budżetem na rok 1866 do roku 1867, przeciągnąćby się mogły, i że kwestya zgody z Węgrami w tym nawet razie załatwionaby być nie mogła, gdyby sejm dziś już zwołany został. Nie masz za dnej konstytucyjnej przeszkody przeciwko rozbiorowi budżetu na rok 1866 a odsuwając ten rozbiór nie ułatwiłoby się zgody z Węgrami, zgoda ta i owszem większe jeszcze przedstawiałaby trudności.

Wiedeń, 25. marca. *(Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.)* Najjaśniejszy Pan przyjmował przedwczoraj relacye ministrów. — Książę Wirtembergski Filip z małżonką przybył tu z Pragi wczoraj o godz. 4. popołudniu. — Najjaśniejszy Pan będzie pojutrze udzielał audyencye. Wczoraj o godz. 2. popołudniu odbyła się rada ministeryalna pod prezydencyą Arcyksięcia Rainera.

Jutro będzie wieczór recepcyjny u pana ministra spraw zagranicznych. Przedwczoraj przybył tu z depeszami rosyjski radzca stanu Baron Knorring.

Ces. mexykański poseł pan Th. Murphy miał zaszczyt być przyjętym przez Najjaśniejszego Pana dn. 20. b. m. i wręczyć Mu insygnia nowo utworzonego mexykańskiego orderu orła dla Najjaśniejszego Pana i Jego ces. Wysokości Następcy tronu.

Dnia 22go b. m. umarł w Tryeście kontradmirał baron Lewartowski.

(Sprawy parlamentarne.) Wydział do obrady nad wnioskiem barona Riese-Stallburga względem uwolnienia nowych budowli od

podatków wybrany został po zamknięciu plenarnego posiedzenia w dniu 22go b. m. Wybrani zostali: Dr. Fleckh. Dr. Giskra, Dr. Offner, Dr. Riehl, Br. Korb, Dr. Albert Eder, Dr. Ryger, Ernest Schneider, Br. Riese-Stallburg. Wydział obrał szefem Dr. Alberta Edera, jego zastępcą Dr. Offnera, a sekretarzem Dr. Riehla.

(Posiedzenie izby deputowanych z d. 24. marca.)

Na ławie ministrów obecni pp. *Schmerling, Burger, Hein.* Po odczytaniu protokołu i przedłożeniu kilku wniesionych exhibitów ogłosił prezydent rezultat dokonanego na ostatniem posiedzeniu wyboru sekretarzy. Wybrani są: Mogilnicki, Hermann, Wekauer, Juzyczyński, Popassu, Eyre, Hann i Heyss. Z porządku dziennego przystąpiono do wyboru wydziału finansowego dla budżetu na rok 1866. Kartki do głosowania rozdano według kolei poimiennej. O godzinie 11¼ przerwano posiedzenie dla skrutynium; o godz. 2. ogłoszono następujący rezultat: Głosów było ogółem 175, absolutna większość 88. Wybrani zostali: Stummer (169), Doblhoff (166), Taschek (165). Winterstein (164), Giskra (163), Kaiserfeld (161), Van der Strass (161). Brestl (161), Grocholski (159), Herbst (159), Wohlwend (158), Brinz (157). Eichhoff (155), Pratobevera (142), Eugeniusz Kinsu (107), Schindler (105), Eiselsberg (102). Ingram (101), Kirchmayr (99), Skene (98), Bachofen (94), Alduleanu (93), Siminowicz (93), Stamm (92), Berger (91), Hagenauer (91), Kuziemski (91), Toman (91), Wurzbach (90), Demel (90), Kuranda (90), Alexani (89), Teutsch (88). Przystąpiono do powtórnego wyboru jeszcze trzech członków. Głosujących było 171, absolutna większość 86. Tylko *Hopfen* otrzymał 86 głosów. Prócz tego najwięcej głosów mieli: Rechbauer (81), Lohninger (80). Steffens (79), Streit (78), między którymi odbyto ściślejszy wybór, przy którym wybrani zostali Streit i Steffens. Poczem zamknięto posiedzenie. Przyszłe posiedzenie zapowiedziano na poniedziałek. Na porządku dziennym: Narady nad budżetem na rok 1865.

Rosya.

(Choroba epidemiczna) w Petersburgu rozszerza się ciągle między uboższemi klasami. Szpitale nie wystarczają na pomieszczenie ciągle napływających chorych. Z tego powodu musiano chwycić się środków nadzwyczajnych. Rada nadopiekuńcza urządziła w zabudowaniu fabryki Alexandrowskiej szpital na 600 łóżek. Ministeryum wojny odstąpiło radzie dobroczynności publicznej koszary na urządzenie szpitalów a najwyższa władza medycynalna przydzieliła do tychże 30 chirurgów. Z porównania spisu chorych z zimy 1863—1864 i 1864—1865 pokazuje się na peryod bieżący nadwyżka 8901 chorych. Skarb państwa wyznaczył 116.000 r. sr. na obrócenie koszar pułku izmaiłowskiego na szpitale. Magistrat na urządzenie innego szpitalu wydał 60.000 r. sr. To wszystko jednak jeszcze nie jest dostateczne.

Kronika.

(Pierwsze ogólne Towarzystwo urzędników Monarchii austryackiej) ku wzajemnemu ubezpieczeniu zapomogi na wypadek słabości i ubezpieczeniu życia, którego statuta już otrzymały zatwierdzenie c. k. ministerstwa stanu, liczy obecnie, kiedy Towarzystwo jeszcze nie rozpoczęło właściwej cz. nności, już przeszło 4000 członków, a wydziały jego czynne są we wszystkich krajach monarchii, by Towarzystwu przysporzyć jak najliczniejszych uczestników. We Lwowie liczy Towarzystwo już przeszło 10) członków; deklaracye przystąpienia do Towarzystwa przyjmuje c. k. radzca finansowy p. Jeiteles codziennie o godzinie 1-j po południu.

(Zygmunt Sidorowicz) młodzieniec pełen talentu, poświęcający się sztuce malarskiej, któremu gmina miasta Lwowa, (jak w swoim czasie donosiliśmy) przeznaczyła stypendyum rocznych 500 złr. dla dalszego wykształcenia się w swoim zawodzie, kształci się obecnie w Wiedniu w tamtejszej akademii sztuk pięknych, gdzie przyjęty został do wydziału malarstwa historycznego. Najnowsze studya jego, które mieliśmy sposobność oglądać, dowodzą nadzwyczajnego w krótkim przeciągu czasu (od października r. z.) postępu, i świadczą nietylko o szybkiem rozwijaniu się tego pięknego pełnego nadziei talentu, ale oraz o gorliwej pracy, bez której wszelkie wydoskonalenie się jest niepodobnem.

(Nowe stowarzyszenia.) Wys. c. k. namiestnictwo pozwoliło na założenie we Lwowie 2 izraelickich stowarzyszeń dobroczynnych: Adas Jeschuren i Achawas Reiim, mające na celu wspierać podupadłych i chorych członków swoich, a w razie śmierci grzebać ich przyzwoicie.

(Przemysł prasowy we Lwowie.) Z końcem 1864 r. było we Lwowie 14 drukarni (między temi 8 izraelickich), 4 litografie (prócz rządowych); 1 miedziorytnia, 17 zakładów fotograficznych, 19 księgarni (między temi 14 antykwarni), 3 wypożyczalnie książek, 4 handle przedmiotów do sztuki należących, nareszcie 27 kramów z ordynaryjnemi obrazkami i książkami do nabożeństwa.

(Jeneralny inspektor) c. k. uprzyw. g. lic. kolei Karola Ludwika pan Kajetan Köb, odbywając podróż inspekcyjną przybył tu 24. b. m.

Wydział Towarzystwa dobroczynności ma zaszczyt donieść do wiadomości publicznej, że dochód z odbytej na dniu 23. lutego r. b. loteryi fantowej połączonej z balem maskowym na dochód Zakładu sierót Św. Heleny, fundacyi Heleny księżnej Ponińskiej, wynosił po straceniu wydatków sumę 2313 złr. 25 c. w. a.

Wydział składa przytem najczulsze dzięki Paniom, które raczyły zająć się urządzeniem rzeczonej loteryi, jako też szanownej publiczności, która wsparła jego dobroczynne zamiary.

We Lwowie, dnia 24. marca 1865.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Lwów, 25. marca. Im bardziej zbliża się pora siewu tem trudniejszym jest odbyt na nasze zapasy zboża, które jak zapewniają są na prowincyi o wiele znaczniejsze jakby sądzić można. W handlu *zbożem* panuje zupełna cisza a Galicya wschodnia szczególniej cierpi na tej stagnacyi, której powodem są głównie pośledniе gatunki przeszłego roku zebrane. Wywóz żyta i pszenicy z obwodu tarnopolskiego do Dukli i Nowego Sącza, o którym wspominaliśmy w ostatnich naszych sprawozdaniach, trwa jeszcze ciągle, ale na całość nie wywiera najmniejszego wpływu i należy do handlu drobnego. Ustały już także małe przesyłki z zachodnich obwodów Galicyi do Prus, i nawet z Tarnowa nic w tygodniu ubiegłym nie wywieziono. Loco Lwów płacono *pszenicę* 160 ℔ wagi po 5 złr. 20 c. do 30 c. cięższych gatunków poszukiwano na potrzebę miejscową ale ich nie było. *Jęczmień* lzejszej wagi dawano po 2 złr. 80 c. cięższych gatunków, które także byłyby znalazły odbyt do naszych browarów podobnież nie było wcale. *Żyto* rozebrano szybko po cenach notowanych przez komisaryat targowy i płacono korzec po 3 złr. 20 c. do 30 c. *Owies* (100 ℔ wagi) płacono loco Lwów po 2 złr. 10 c. do 15 c. transito 1 złr. 80 c. W handlu ten artykuł nie ma żadnego znaczenia. *Ziemniaki* płacono korzec po 2 złr. 80 do 90 c.; w obwodzie tarnowskim a szczególniej w Dębicy, Czarny i Tarnowie blisko o 1 złr. taniej. *Nasienia rzepaku, koniczu i lnu* wysłano ztąd 31 cet. do Bielska, i 531 cet. do Wrocławia. *Bobu* wysłano tylko kilka cetnarów do Krakowa. Tutejszych *wyrobów mącznych* wywieziono 17 cet. do Jarosławia, 115 cet. do Przemyśla, i 18 cet. do Rzeszowa. Pomiędzy młynami jest konkurencya ponieważ częstokroć młyny lwowskie i Tarnowskie wysełają jednocześnie do tych samych miejsc. *Hreczki* wysłano 181 cet. do Wrocławia, *grochu* 289 cet. do Mysłowic, 101 cet. do Krakowa. Przesyłki *wełny* wynosiły 133 cet. do Wrocławia i 97 cet. do Bielska. *Lnu, konopi i pakuł* wysłano 791 cet. do Wrocławia i kilka pomniejszych partyi do północnych Czech, a między temi 293 cet. do Pragi i 11 cet. do Kollina. Dowóz *kos* do Lwowa trwa ciągle i w tygodniu ubiegłym nadeszło tu około 2300 cet. przeznaczonych do wywozu przez Brody do Rosyi. Bydła *rzeźnego i opasowego* przeznaczonego do Lipnika i Florisdorf, zapowiedziano we Lwowie 950 szt. i w Przemyślu 70 szt. a tak sprawdziły się dawniejsze domysły nasze co do powiększenia się transportów. Przesyłki *trzody chlewnej* wynosiły około 1700 szt. z których wielką część wysłano z Dębicy i Słotwiny.

Zaleszczyki, 19. marca. W I. połowie b. m. były na targach w obwodzie tutejszym następujące ceny czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów.

	Miejsce targu:											
	Czortków		Hussiatyn		Jazłowiec		Kopyczyńce		Mielnica		Zaleszczyki	
	zr	cen.	zr	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.
	walutą austryacką											
Mec pszenicy . . .	2	77	2	30	2	75	1	80	2	15	2	.
„ żyta .	2	7	1	20	1	75	1	40	1	55	1	50
„ jęczmienia .	1	40	1	20	1	50	1	10	1	50	1	40
„ owsa . . .	.	95	1	.	.	85		60	1	5	.	80
„ hreczki . .	1	92	1	40	1	55	1	50	1	30	1	50
„ kukurudzy .	2	20	1	80	2	15	2	.	2	15	1	75
„ ziemniaków .	.	80	.	80	.	85	.	61	1		1	.
Cetnar siana . .	1	35	1	40	1	80	1	30	1	70	1	60
„ wełny	.		.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
„ nasienia koniczu	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Sąg drzewa twardego	8	25	8	.	6	50	8	.	10	.	7	.
„ „ miękkiego	7	25	.	.	5	50	7	.	7	.	.	.
Funt mięsa wołowego	.	10	.	10	.	10	.	10	.	9	.	8
Mas okowity . .	.	45	.	.	.	50	.	42	.	36	.	40

Rada administracyjna zachodniej kolei czeskiej. dyrekcya kolei Buschtehradzkiej i rada administracyjna galicyjskiej kolei Karola Ludwika zniżyły ceny przewozu przedmiotów przeznaczonych z Austryi na wystawę do Dublina lub Szczecina.

Potrzebne wyjaśnienia udzielają izby handlowo-przemysłowe monarchii.

Ostatnia poczta.

Ateny, 18. marca. *Brailas* z Korfu został mianowany ministrem spraw zagranicznych.

Konstantynopol, 18. marca. Kurszyd Basza przybył tu z Alexandryi z misyą w sprawie kanału suezkiego. Porta chce odłożyć rozstrzygnięcie aż do powowrotu Bulvera. Raport Osmana Baszy był niepomyślnym dla pana Lessepsa. Mehemed Basza, jeneralny gubernator z Damaszku, ma być przeniesiony do Kordystanu, a miejsce jego zajmie gubernator Bejrutu, Kurszyd Basza. Z Teheranu przybył drugi poseł z Kokonu, przeznaczony do Stambułu.

Nowy Jork, 11. marca. Zwycięstwo *Sheridana* potwierdza się; zabrał on w niewolę 87 oficerów i 1160 ludzi. Senat separatystów przyjął ustawę konskrypcyjną dla murzynów. Słychać, że Sherman obsadził Fayetteville. Minister finansów Mac Culloch zamierza w krótce rozpocząć wypłaty w monecie brzęczącej.

Bombaj, 28. lutego. Anglicy zostali w Bhutanie pod Dewangiri odparci z wielką stratą. Wysłano świeże posiłki na widownię walki i oddano naczelne dowództwo jenerałowi brygady Tombs.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 24. marca.

Hotel George: PP. Ball Franc., z Tuligłów.

Hotel europejski: Croisse Lud., z Koszelowa. — Müller Lud., z Poznanki hetmańskiej.

Dnia 25. marca.

Hotel Langa: PP. Starzyński Boj., z Derewni.

Hotel angielski: Drohojewski Stan., z Tapina. — Grocholski Izydor, z Oserdowa.

Pod białego konia: Papara Julian, z Dolnicza.

Pod nr. 514¾: Nowacki Kaz., z Tejsarowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 24. marca.

PP. Szeky Piotr, do Tisre Igar. — Stanek Wacław, do Żędowic. — Świeżawski Alex., do Szczepiatyna. — Mierzyński Rafał, do Baryłowa. — Reinel Antoni, c. k. porucznik, do Stanisławowa. — Bachleitner Jan, c. k. porucznik, i Czerny Leop., c. k. podpor., do Pesztu. — Lilli Jan, c. k. podpor., do Wiednia.

Dnia 25. marca.

PP. Falkowski Wład., do Wytryłowa. — Gniewosz Antoni, do Klimkówki. — Krzysztofowicz Antoni, do Tyszkowicz. — Nowaczyński Edw., do Dydiatycz. — Schenitz-Stecher Jan, do Turynki.

TEATR.

Dziś teatr niemiecki: „**Flotte Burschen**“, nowa operetka komiczna w 1 akcie; Poprzedzi: „**Ehemann vor der Thüre**“, operetka komiczna w 1 akcie; między temi: „**Ein moderner Barbar** oder **Der Vetter aus Russland**“, komedya w 1 akcie. Pani Teresa Braunecker-Schäfer jako gość.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 24. i 25. marca 1865.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
7. god. zrana	‴ 320.81	— 4.6	84.6	zachodni	sł.	pochmurno
2. god. po poł.	321.93	— 1.4	75.0	„	„	„
10. god. wiecz.	323.93	— 3.4	82.8	„	„	pogoda
7. god. zrana	‴ 323.03	— 3.6	83.0	wschodni	sł.	pochmurno
2. god. po poł.	321.97	— 1.6	89.9	„	„	śnieg
10. god. wiecz.	322.86	— 3.6	88.1	północny	„	pochmurno

Wysokość śniegu 30‴.

Kurs Lwowski.

Dnia 24 marca		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	5	18	5	24½
Dukat cesarski	„ „	5	20	5	25
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	9	64½	9	16
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	74	1	75
„ papierowy rosyjski	„ „	1	47	1	49½
Talar pruski	„ „	1	63½	1	65½
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	71	22	71	92
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	74	77	75	50
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	73	65	74	23
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	77	44	78	06
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	214	75	217	13

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 24 marca	złr.	kr.
5% Metaliki	70	85
5% pożyczka narodowa	77	75
Losy z 1860 roku	93	35
Akcye banku wiedeńskiego	797	—
„ „ kredytowego	182	70
Londyn, 10 funtów szterlingów	111	30
Srebro	109	—
Dukat pojedynczy	5	24

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 24. marca

1. Dług publiczny. (Za 100 zł.)

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	66 80	67.—
„ „ bez kuponów zwrotny po 5%	98.—	98 25
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	77 70	77.80
od kwiet. do paźd. po 5%	77 70	77 80
Pożyczka w srebrze z 1864 roku zwrotna w 35 latach	82.25	82.50
Z r. 1851 ser. B. po 5%	—.—	—.—
Metaliki po 5%	70 70	70 90
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	70.80	71.—
dtto. po 4½%	63 40	63.60
dtto. „ 4%	56 40	56 60
dtto. „ 3%	42 25	42 50
dtto. „ 2½%	34.50	37.—
dtto. „ 1%	14 15	14 25
Przez. do wyl. z r. 1839 całe losy	166.25	166.75
Przez. do wyl. z r. 1839 piąta część losów	155 25	155 75
Przez. do wyl. z r. 1854	88 50	88 75
Przez. do wyl. z r. 1860 po 500 zł.	93 30	93 40
Przez. do wyl. z r. 1860 po 100 zł.	96 30	96.40
Pożyczka z r. 1864 (z premią) po 100 złr.	88 20	88.30
Renty Como po 42 lir. aust.	17 75	18.25
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	67.—	68.—
„ „ „ 4½%	63 —	63.50
„ „ „ 4%	56.—	56 50
„ „ „ 3½%	48 50	49.—
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3%	—.—	—.—
„ 2½%	58 —	59.—
„ 2¼%	52.—	53.—
„ 2%	46.—	47.—
„ 1¾%	40.50	41.—
dtto. z procent. za granicą „ 5%	71.50	72.—
„ 4½%	67.25	67.75
„ 4%	60.—	60.50

B. Krajów koronnych. (Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.)	pien.	towar.
Niższej Austryi	88.75	89.25
Wyż. Aust.	88.—	88.50
Salcburg	91.—	92.—
Czech	92.—	93.—
Morawii	90.50	91.50
Szląska	90.—	91.—
Styryi	89.50	90.50
Tyrolu	—.—	—.—
Kar., Krainy i Wyb.	88.50	92 —

Obl. ind. po 5 proc. za 100 zł.	pien.	towar.
Węgier	74 70	75.—
Banatu Tem.	72.75	73 25
Kroacyi i Slawonii	74.50	75.—
Galicyi	73 80	74 10
Siedmiogrodu	70.50	71 —
Bukowina	71.—	72.—
Z klauzulą wylos. w r. 1867	71.25	71.50
Banat Temesz.	70.90	71.—
Lomb. wen. poż. z r. 1859	93 50	94 50
Dług Tyrolu po 5%	—.—	—.—
„ 4%	57.—	57.50
„ 3½%	—.—	—.—
Dług Salcburga „ 3%	57.—	57.50
„ 2½%	—.—	—.—
Dług Krainy „ 2%	28.25	28.75
„ 1¾%	—.—	—.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
Po 3% za 100 zł.	26.50	27.50
„ 2½% „ 100 „	22.50	23.—
„ 2¼% „ 100 „	20.—	20.50
„ 2% „ 100 „	18.—	18.50
„ 1¾% „ 100 „	15.75	16.25

3. Akcye. (Za sztukę.)

	pien.	towar.
Banku narodowego	796.—	798.—
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	182.60	182 80
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	582.—	584.—
Banku anglo-austryackiego na 200 złr. (20 ft. ster.) z wpłatą 30%	83 25	83.75
Półn. kol. po 1000 zł. m. k.	1785.—	1788.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	192.60	192.70
Połud. kolei państ., lomb. wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł.	242 —	244.—
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. mon. konw.	133.75	134.25
Kol. Kar. Lud. po 200 zł. mon. konw.	217.—	217.50
Lwowsko-czerniow. kolej po 200 zł. w. a. w srebrze (20 f. s.) z wpłatą 35%	60.50	61.50
Uprzywil. czeska kolej zachodnia po 200 zł. w. a.	160.25	160.75
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	122 75	123 —
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147 —	147.—
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	—.—	—.—
dtto II. emis. po 200 zł. m. k.	—.—	—.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	700.—	720 —
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	255.—	257 —
Kol. Bern. Ross. z pierwszeństwem po 200 zł. mon. konw.	190.—	195 —
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	145 —	147.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	479.—	480.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	223.—	235 —
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. w. a.	405 —	410.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 200 zł. w. a.	269.—	271.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	370.—	375.—

4. Listy zastawne. (za 100 zł.)

	pien.	towar.
Banku narod. w m. k. 6let. z r. 1857 po 5%	—.—	—.—
10let. „ 1857 po 5%	102.—	102.25
przeznaczone do los. po 5%	91.—	91 30
Banku narod. w w. a. na 12 m. 5%	—.—	—.—
przezn. do losowania po 5%	86.75	86 85
Gal. Tow. kred. w w. a. po 4%	71.—	71.50
Węgier. Towar. ziemskie po 5%	79.25	79.25

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	97.50	98 —
detto detto w sreb. upr. za 100 zł. w. a.	88.—	88.50
Emis. z r. 1862 za 100 zł. wal. aust.	80.50	81.—
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	113.25	113.75
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	109.—	109.50
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	93.25	93.75
Kol. półn. po 100 zł. w. a.	87.50	88.—
Kol. Glogn. po 100 zł. m. k.	79.25	79.75
Uprzyw. czeska kol. zach. po 300 zł. w. a. (w srebrze) za 100 zł.	90.—	91.—
Połud. półn. kolej kom. po 5% za 100 zł.	76.50	77 —
Kolej gal. Karola Ludwika po 300 zł. w. a. (w srebrze) po 5% za 100 zł.	94.75	95 25
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	95.50	96.50
Lloyda za 100 zł.	90.50	91.50

6. Losy. (za sztukę.)

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	128.60	128.75
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	86.—	86.50
Poż. Trye. po 100 zł. m. k.	114.—	114.50
„ „ po 50 zł. m. k.	48.75	49.25
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	27.—	27.50
Esterhazego po 40 zł. m. k.	113.50	114.50
Salma „ 40 „ „	31.—	31.50
Palffiego „ 40 „ „	26.50	27.—
Clarego „ 40 „ „	27.—	27.50
St. Genois „ 40 „ „	27.25	27.75
Windischgrätza 20 zł. „	18 —	18.30
Waldsteina 20 „	19.50	20.—
Keglevicha 10 „	14.75	15 25
Fundacya szpit. Arcyksięcia Rudolfa	12.25	12.50

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	—.—	—.—
Augsburg za 100 zł. w. p. n.	93.—	93 —
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	93.10	93 20
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	83.10	83 20
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt.	111 30	111 30
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 lir. wł.	—.—	—.—
Marsylia za 100 fr.	44 15	44 20
Paryż za 100 fr.	—.—	—.—
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—.—	—.—

(31 dni po okazaniu.)

	pien.	towar.
Bukareszt za 100 piast. wol.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

	pien.	towar.
Dukaty ces. men.	5.24	5.25
dtto. pełnej wagi	5.24	5.25
Korona	15.25	15.30
20frankówka	8.87	8.88
Rosyjski imperyał	9 10	9.15
Talar związkowy	1.63½	1.64½
Srebro	109.—	109.50

Kurs korony w c. k. kasach 13 zł. 50 c.

Odpowiedzialny Redaktor **Adolf Rudyński.**

Z c. k. galic. drukarni rządowej.